

Sygn. akt I C 198/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marek Jasiński

Protokolant: Agnieszka Benert-Branicka

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz P. K. kwotę 42 000 zł (czterdzieści dwa tysiące złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz P. K. kwotę 5 717 zł (pięć tysięcy siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku kwotę 920 zł (dziewięćset dwadzieścia złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 198/17

UZASADNIENIE

Powód P. K. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 42 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę w związku ze śmiercią jego brata Ł. K., wraz z ustawowymi odsetkami od 11 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty.

Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, że 9 czerwca 2012 r. doszło do wypadku drogowego, wskutek którego śmierć poniósł jego brat Ł. K.. Sprawca wypadku ubezpieczony był z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

P. K. bardzo przeżył śmierć brata. Zamknął się w sobie, przestał kontaktować się z rówieśnikami i rodzicami. Stał się osobą zamkniętą i milczącą. Stracił siły i motywację do nauki.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany przyznał, że w toku postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił powodowi zadośćuczynienie w wysokości 18 000 zł. Natomiast brak jest podstaw do uwzględnienia powództwa w wysokości dochodzonej pozwem, jako roszczenia rażąco wygórowanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

9 czerwca 2012 r. doszło do wypadku samochodowego, wskutek którego śmierć poniósł Ł. K., brat P. K.. Sprawca wypadku ubezpieczony był z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

dowód: okoliczności bezsporne, a ponadto karta statystyczna do karty zgonu – k. 35, dokumentacja z postępowania karnego – k. 36 – 79.

Relacje P. K. i Ł. K. były bliskie, łączyła ich głęboka więź emocjonalna. Bracia razem mieszkali, dzielili wspólny pokój. Starszy brat był dla P. K. wzorem.

P. K. nie przeżył procesu żałoby, poszczególnych jej etapów. Jej naturalny tok został u P. K. zaburzony. Nie skonfrontował się z uczuciem bólu i straty, wyparł je. Znacznie opuścił się w nauce, miał poważne problemy ze snem. Przez trzy lata po śmierci brata nie nawiązywał kontaktu z rówieśnikami.

Konsekwencją śmierci brata było powstanie utrwalonych zmian nerwicowych o obrazie zaburzeń adaptacyjnych i depresyjnych. Występuje u niego obniżony nastrój, anhedonia, poczucie winy i zawężenie myślenia do tematu tragicznej śmierci brata. Pojawiły się zamiary suicydalne. Problemy psychiczne spowodowane śmiercią brata spowodowały powstanie u P. K. trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15%. Podlegał, podlega i będzie podlegać ograniczeniom emocjonalnym wynikającym ze śmierci brata.

P. K. wymaga obecnie właściwej psychoterapii połączonej z farmakoterapią i pozostaje pod opieką (...).

dowód: zeznania świadka J. Ś. – k. 146, opinia biegłych psychologa i psychiatry – k. 170-174, dokumentacja medyczna, k. 190-192.

Na skutek zgłoszenia (...) S.A. w (...) szkody, ubezpieczyciel przyznał P. K., bratu Ł. K. zadośćuczynienie w wysokości 18 000 zł.

dowód: decyzja o przyznaniu odszkodowania – k. 102.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zaofiarowanych przez strony dowodów w postaci: dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie była w toku procesu kwestionowana przez strony, nie budziła również wątpliwości Sądu.

Sąd dał wiarę również zeznaniom świadka J. Ś.. Zeznania świadka były spójne, logiczne, wewnątrznie niesprzeczne.

Za w pełni wiarygodny Sąd uznał również dowód z opinii biegłych psychologa i psychiatry. Opinia została sporządzona przez biegłych sądowych posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie. Jest jasna i w pełni odpowiada na pytania Sądu postawione w tezie dowodowej, zaś wnioski z opinii zostały logicznie umotywowane w jej części opisowej. Opinia nie była kwestionowana przez strony.

Stan faktyczny sprawy był w istocie między stronami niesporny. W szczególności nie było w toku procesu kwestionowane to, że pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku z 9 czerwca 2012 r., jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy. Istota sporu sprowadzała się do oceny roszczenia powoda pod kątem jego wysokości.

Na wstępie wskazać należy, iż na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1996 r., nr 114, poz. 542) z dniem 3 sierpnia 2008 r. do obowiązującego porządku prawnego został wprowadzony przepis art. 446 §4 k.c. statuujący roszczenie o zadośćuczynienie dla najbliższych

członków rodziny zmarłego za doznaną krzywdę wskutek śmierci osoby najbliższej w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia. W świetle ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych, przywołanych w poprzedniej części niniejszego uzasadnienia, nie może budzić wątpliwości, że śmierć Ł. K. spowodowała wystąpienie tego typu następstw u powoda. Oczywistym jest przy tym, że śmierć osoby bliskiej bez względu na okoliczności tej śmierci stanowi dla bliskich źródło negatywnych przeżyć i cierpień, które – bądź których skutki – potrafią niekiedy utrzymywać się przez długi okres czasu. Niewątpliwie należy przyjąć, że śmierć nagła, w wypadku drogowym, stanowi często źródło większych negatywnych doznań z uwagi na jej nieprzewidywalność i w rezultacie niespodziewane zerwanie więzi ze zmarłym. Nie ulega wątpliwości Sądu, że bracia byli sobie bardzo bliscy, dbali o wspólne relacje. Nagła i niespodziewana śmierć brata była dla powoda tragicznym i traumatycznym wydarzeniem, spowodowała głęboki ból i cierpienie, poczucie straty i pustki.

Odnośnie wysokości zadośćuczynienia, wskazać należy, że ustawodawca nie sprecyzował kryteriów jego ustalania, pozostawiając w tym zakresie swobodę sądowi orzekającemu. Świadczenie to ma na celu kompensatę doznanej krzywdy oraz złagodzenie doznanych cierpień. Co istotne, na rozmiar krzywdy będącej następstwem śmierci osoby bliskiej mają wpływ przede wszystkim: wstrząs psychiczny i cierpienia moralne wywołane śmiercią osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki po jej śmierci, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, wystąpienie zaburzeń psychicznych skutkiem śmierci osoby bliskiej, wiek pokrzywdzonego i jego zdolność do zaakceptowania nowej rzeczywistości oraz umiejętność odnalezienia się w niej, a także skala bólu i cierpienia przeżywanych przez uprawnionego, jak też stopień negatywnego wpływu śmierci osoby najbliższej na życie uprawnionego, czy wreszcie długotrwałość następstw śmierci osoby bliskiej (zob.: wyrok Sądu N. szego z dnia 3 czerwca 2011 r. III CSK 279/10, niepubl.; wyrok (...) z dnia 15 maja 2015 r., V CSK 493/14, niepubl.).

Niewątpliwie krzywdę doznana w wyniku śmierci osoby bliskiej bardzo trudno ocenić i wyrazić w formie pieniężnej. Kiedy przypadek powinien być traktowany indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy. Ocena ta ma opierać się na kryteriach obiektywnych, a nie na wyłącznie subiektywnych odczuciach pokrzywdzonego. Niemniej jednak indywidualizacja ocen w zakresie dotyczącym rozmiaru krzywdy i wysokości zadośćuczynienia musi doznawać pewnych ograniczeń. W przypadkach bowiem, w których stopień bliskości osoby uprawnionej względem zmarłego jest taki sam, wiek uprawnionego podobny, podobna jest też intensywność więzi między uprawnionym a zmarłym, podobna skala przeżywanego bólu i cierpienia przez uprawnionego, podobny stopień negatywnego wpływu śmierci osoby najbliższej na życie uprawnionego, powinny być zasadniczo podobne (a więc co do zasady nie takie same) kwoty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznana wskutek śmierci osoby najbliższej (zob. wyrok (...) z dnia 15 maja 2015 r., V CSK 493/14, niepubl.).

Należy przy tym zaznaczyć, że zadośćuczynienie, o którym tu mowa, jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie zatem rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar. Przesłanka „przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa” ma więc charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawić zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników w kształtujących jego rozmiar (zob.: wyrok Sądu N. szego z dnia 12 września 2002 r. IV CKN 1266/00, niepubl. oraz wyrok (...) z dnia 3 czerwca 2011 r. III CSK 279/10, niepubl.).

Analizując przywołany w poprzedzającej części niniejszego uzasadnienia stan faktyczny sprawy w kontekście wszystkich przedstawionych powyżej kryteriów decydujących o rozmiarze krzywdy, a także kompensacyjny charakter zadośćuczynienia, Sąd uwzględnił, że powód nie przeżył fizjologicznej reakcji żałoby i z punktu widzenia jego stanu zdrowia, w dalszym ciągu występują odchylenia od normy mające wpływ na sprawność organizmu. W dalszym ciągu utrzymują się psychologiczne następstwa zdarzenia o charakterze objawów depresji, posuniętych nawet do zamiarów suicydalnych (k. 190). Co więcej, jak wynika z opinii biegłych, uszczerbek na zdrowiu, jakiego doznał powód ma charakter trwały i wynosi 15%. Należy pamiętać, że funkcją zadośćuczynienia jest ułatwienie uprawnionej

osobie dostosowania się do zmienionej przez śmierć osoby najbliższej sytuacji życiowej, przy czym w przypadku powoda, zdarzenie to i jego psychiczne następstwa nastąpiły w takim momencie życia powoda, w którym człowiek podejmuje najważniejsze decyzje dotyczące jego przyszłości, edukacji, zawodu, dalszej drogi życiowej. Tymczasem powód, zamiast skupić się na tych kwestiach, musi skoncentrować się na leczeniu następstw tragicznej śmierci brata. Sąd zatem uznał, że kwota 18 000 zł wypłacona mu z postępowaniu likwidacyjnym jest zbyt niska i uwzględnił żądanie pozwu w całości, uznając, że łączna kwota 60 000 zł będzie adekwatna zarówno z punktu widzenia dotychczasowych cierpień powoda, jak i wpływu jaki to zdarzenie i jego następstwa będą miało na jego przyszłość.

O odsetkach orzeczono w obu sprawach na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, uznając pozwanego za stronę przegrywającą proces w całości, a w konsekwencji zobowiązaną do zwrotu powodowi na jego żądanie celowych kosztów dochodzenia swoich praw, na które złożyły się opłata sądowa od pozwu w wysokości 2 100 zł i koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3617 zł.

Sąd, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., zasądził również od pozwanego, jako strony przegrywającej proces, kwotę 920 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, tj. kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego.

Sygn. akt I C 198/17

ZARZĄDZENIE

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)